

2.567

2.567

NA KORDUNU

Ⓓ

HRVATSKO - SLAVONSKA VOJNA KRAJINA

ZBIRKA NAVODA (CITATA)
S OBJAŠNENJIMA

OBRADIO

MILAN TURKOVIĆ

Scimus nescimus ili Mi znademo da neznamo ništa. Iz povijesti se čovjek uči razlučivati dobro od zla. Naši stariji pisci i neumorni radnici na znanstvenom polju sakupili su more povjesnog blaga, koje se u najnovije doba ignorira i malouvažava. Rački, Kukuljević i Lopašić, Klaić i mnogi drugi prednjače svojim ozbiljnim i naučnim radom. Te zaslužne, gorde patriote rijedko se spominje, još rjeđe citira, njihov se primjer neopaža u savremenoj literaturi.

Obzirom na povijest bivše vojne krajine iznosim nekoliko zanimljivih citata.

Aus anerkannt ernsten u. glaubwürdigen Publikationen folgen einige beachtenswerte Akten, die in Originalsprache und zeitgemässer Schreibart Ereignisse behandeln, welche sich in der ehemaligen Militärgrenze irgendwie auswirkten. Die genaue Angabe der Quellen bietet jedermann Gelegenheit sich zu orientieren.

Vj. Klaić. Vjesnik zem. ark. VII Zagreb 1905. Der Fall von Jajce. p. 57. Caspar Ursinus Velius hat die Eroberung der festen Burg Jajce in Bosnien, vom 21 I 1528 wie folgt beschrieben: »Arx Jaycza munitissima alioqui, verum haud iustis in ea praesidiis positis, quippe quod vix decem intra arcem milites fuerant, destituti etiam armis ac bellicis tormentis, circa id tempus a Turcis improviso ab ea parte ingruentibus facile capta est; quae olim regia fuit, dum adhuc florerent opes regni illius integrae, Regnum Bosnae«. Der bosnische Geschichtsschreiber Safvetbeg Bašagić-Redžepašić bezeichnet dieses geschichtlich katastrophale Ereignis folgenderweise: »Gradovi u Bosni, ostadoše izloženi sudbini i gazi Husrevbegu. Vojvoda Muratbeg prolazeći ispod Jajca saznade od jednoga vojnika jajačke posade, da se s pomoću skalina može vrlo lako preko porušene kapije unići u grad. Muratbeg uvuče se kradom jedne noći g. 1528 te osvoji Jajce. Provođić bude odpremjen Husrevbegu u Sarajevo... dobio je na poklon begova hata s cijelom opremom, ćurak od samura i dobar bakšiš«. Nach der Eroberung v. Jajce durch die Türken, haben sich alle bosnischen Städte, ohne Gegenwehr ergeben. Johann Zapolja, der unversöhnliche Gegner König Ferdinands I hat demselben, wegen der vernachlässigten Verteidigung der Feste Jajce, bei dem Papste Clemens VII, als auch bei den deutschen Ständen, angeklagt.

Dr. Fr. Rački. »O obrani hrv. slav. granice u XVI i XVII vieku s gledišta državnopravnoga. Književnik, časopis za jezik i poviest